

**R. P. Maximiliani Sandæi E Societ. Iesv Doct. Theol.
Paradisvs Amantium, Colentium, Imitantium Christvm
Crvcifixvm**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae, 1648

34. In Mundo, tanquam in mari magno nauigans, vtitur Cruce, tanquam Pyxidicula nauticâ, vt naui se committens, vt in Oceano nauiget, vtitur libenter versorio magnetico, in formam Crucis facto.

Nutzungsbedingungen

[urn:nbn:de:hbz:466:1-55065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-55065)

94 CHRISTVS CRVCFIXVS

posset intelligere sermonem, & baculo humum percuziens, aiebat: Væ tibi Alexandria, quæ pro Deo portenta veneraris. Necdum verba compleuerat, & quasi pennigero volatu petulcum animal aufugit.

a. S. Hieronymus tom. 1. epist. Surius 10. Ianuar. Baronius tom. 2. & 3. Annal.

b. Hippocentaurum aliquando natum testatur Plinius lib. 7. cap. 3.

c. Sub Imper. Constantino Alexandriam huiusmodi homo vivus fuit perductus, postea occidit ex animo, ne calore æstatis dissiparetur, sale infuso Antiochiam, ut ab Imperatore videretur, allatum est, ut S. Hieronymus ibidem subdit.

IV.

AMATOR CRVCFIXI

in Mundo, tanquam in mari magno navigans, utitur Cruce, tanquam pyxidicula nautica; & navi se committens, ut in Oceano nauiget, utitur libenter versorio magnetico in formam Crucis facto.

34.
Mundus
Mare.

PRIVS illud est symbolicum: posterius contingit absque symbolo, per instrumentum, quo utuntur nautæ. A. Itaque Amator CRVCFIXI habet Mundum

dum, tanquam Mare quoddam magnum, & spaciosum manibus, ut can-
tat Psalmographus, id est, latissimum
& longissimum. Idem considerat vi-
tam humanam, eaque vitur, instar
navis, in qua ad portum tendit. Cor-
pus quoque suum velut nauem aspi-
cit, in qua nauclerus est animus. Ut
autem nauigatio in vasto ac procelloso
mari instituat, sed multo magis, ut
finiatur feliciter, opus est duce ac di-
rectore aliquo cuius indicio, navis in
altum inuehatur, & in alto non aber-
ret.

Ducis officium olim præstabant vē-
ti, volucres, Polus, Cynosura. Successit
his omnibus, certissimus viæ per undas
procellosas dux, Magnes nauticus, sine
Acus nautica, seu versoria. Magnetis
virtute & affricu tincta, quæ & Pyxi-
dicula navigatoria appellatur, quæ in-
dicatâ Cynosurâ, aut Polo, maris,
certum ac rectum tramitem common-
strat.

Sint alijs viæ maritimæ duces, & in-
dices vel venti perturbationum animi,
amor, odium, spes, hisque similes; vel
volucres vanitatis; vel honoris Polus,
vel voluptatis Cynosura; Amator CRV-
SIFIXI, non alio vitur instrumento
quàm

*Duces in
mari.*

Venti.

Volucres.

Polus.

*Magnos
nauticus.*

*Pyxidicu-
la.*

*CRVX in-
strumentū
instrumē-
torum.*

96 CHRISTVS CRVCFIXVS

quàm CRVCE, siue ad directionem nauigationis suæ, siue ad cuitationem scopulorum latentium, siue ad contemplationem Cynosuræ suæ, quæ non est alia, quàm honor CRVCFIXI. CRVX est illi Magnes nauticus, pyxidicula magnetica, acus versoria.

CRVCIS
usus ad omnia.

CRVCE si utatur, facile explorabit ventos, id est, afflatus aut spiritus inter-nos ad nauigandum utiles, vel perniciosos. CRVX illi ostendet, quomodo murandus sit maturè nauigationis cursus. CRVX dux erit ad verrendam nauē à peccato ad gratiam, à vitio ad virtutē, à malo ad bonum. CRVX dirigit nauigationem procellosissimam à Mundo ad statum religiosum. CRVX detegit scopulos latentes errorum & criminū. CRVX perducet ad portum felicitatis in nauigatione vltima ē vitā ad mortem, aut potius, à morte vitali, ad vitam immortalē; vel à vitā hac ad alteram, à temporaneā ad æternam.

Pyxis nautica per modum Crucis.

QVONIAM autem in hac nauigatione symbolica, siue allegorica, tantum habet præsidium à CRVCE Amator CRVCFIXI, si contingat illum aliquando, per mare nauigationem reuera instituerē; ad quam necessarium est instrumentum illud, quod vocatur Pyxis nautica,

in qua

in qua est versorium magneticum; curat non solum, ut hoc insigniatur CRVCULA in opposito cuspidis, verum etiam totum componatur in formam CRVCIS.

Et sanè, reperiuntur subriles Philoso- *Versorium*
phi, atque in Arte magneticâ minimè *forma*
rudes, qui existimant, ita formatum ver- *Crucis o-*
sorium, plus subsidij ad navigationem *primum.*
felicem adferre, quàm si CRVCIS for-
mam non habeat. Nam expeditius se in
Polos dirigere censetur, si excitatur ex
quattuor magnetis partibus, ex quibus
CRUX constat. Atque ita probant illi
versorium optimè fieri, & expeditissi-
mæ directionis, si componatur ex du-
plici obelo, qui se in centro interfecent
ad angulos rectos, sicque CRUCEM effi-
ciant.

Verum, etiam si nullum in hoc, ex *CRUX ad*
magnetica natura subsidium esset, ut *omnia u-*
multi contendunt: nihilominus Ama- *tilis.*
tor CRVCIFIXI, & pyxidiculam, &
versorium instrumentum format ad
modum CRVCIS, religionis causa,
quia omnia, quibus utitur, instrumen-
ta, vellet esse in formam CRVCIS com-
posita. Est enim affectus in CRUCEM
& AMOR CRVCIFIXI, ut Pietas, utilis ad
omnia.

98 CHRISTVS CRVCFIXVS

2. Legendus Sandaus, Opusculo MARIA
MAGNES, Dissertatione V. de Magnete
nautico. Nicolaus Cabeus in Philosophia
Magnetica lib. 3. cap. 5. ubi conatur
probare: Non solum inutiliter, sed omnino
perniciosè fieri versorium magneticum
in formam Crucis. Per perniciosè, in-
telligit, detrimentosè: nimirum, quod
CRVX in eo aliud nihil, quàm pietatem
commendet. Athanasius Kircherus in
Arte Magnetica lib. 2. parte. I.

V.

AMATOR CRVCFIXI

Cruce ad purgandum in festum vermibus
venenatis locum, & idcirco inhabita-
bilem vitur.

35.

S. PIRMI-
NIVS.
Monar-
chus.

Episcopus.

In Ale-
manniam
venit.

S. PIRMINIVS liberalibus artibus eru-
ditus, primum Monachus familiae
D. Benedicti in coenobio S. Mauri Ab-
batis: deinde ad Episcopatum Melden-
sem provinciae Senonensis euectus est,
tempore Constantini Papae V. ubi mox
praedicationis & efficacia & suauitate
singulari omnes longè lateque ad se po-
pulos attraxit.

Post hæc, à Sintlace, Theodorici Re-
gis Galliarum in Alemanniae partibus
Praefecto, sanctis ipsius laboribus, &
concioni ipsa die Dominica, ex occa-
sione